

2 Mayıs 1967

Ank.
Havadis (Lisansız)

İngiltere'de Bugünkü Bale

İngiltere bugün dünyanın en ileri gelen bale memleketlerinden biridir. Ancak çok kereler, aynı zamanda en genç bale memleketi olduğu unutulmaktadır. İngiliz en tellektüel sınıfının uzun süreden beri baleye ilgi gösterdiklerini kabul etmekle beraber, sokaktaki İngiliz sınıfının beynelmilel battâ milli seviyede bale trupları yetişirme konusunu ciddi olarak ele alması İkinci Dünya Harbinden sonra başlamıştır. Ancak, 1913 senesinde meşhur Pavlova, İngiliz bale sanatçılarının yüksek kabiliyetlerini o zaman keşfetmiş ve birçoklarını kendi grupta çalıştırmıştır. Fakat 1930 senesini takip eden devrededir ki, balenin İngilterenin dünya kültürüne hizmet edebileceği bir kol olacağı idrak edilebilmiştir.

Bu görüş kraliyet Vic-Wells balesinin temellerini attıktan sonra bunu idare eden Dame Ninette de Valois'dan sadır olmuştur. Aynı şekilde, Londrada bale kulluğunda koreograflar yetiştiren Marie Rambert de Ninette de Valois'nun görüşünü paylaşmak taydı.

Her ikisi de muhtelif şekillerle Diaghilev'in balesi ile ilişki kurmuş olmak hasebi ile, ilk çalışmalarının St. Petersburgta gerçekleştirilen klasik akademi stiline de olması tabiidir. Bilindiği gibi bu stâl, Rusya'daki sistemle Fransız ve İtalyan stillerinin bir karışımını ifade etmektedir. Bugün ise İngiliz bale okulu, Anglo-Sakson mizaca kendini uyurmuş bulunmaktadır.

İkinci Dünya Harbi başlayınca ya kadar bugün son derece manidar olan Dame Ninette de Valois ile Rambert'in gayretleri pek fazla rağbet görmemişti. Sadler's Wells balesi ile Rambert balesinin Londradan ayrılıp turnelere çıkmak mecburiyetinde kaldığı harp senelerinde, yeni bir seyirci kitlesi fişkırdı. Bu kitle balenin tiyatro sanatının en önemli olduğu kadar en eğlenceci kısımlarından biri olduğunu idrak etmişti.

Harbi takip eden senelerde, bale sanatı tiyatro kürüne iyice yerleştiği zaman, yeni yeni gruplar mantar gibi bitmeye başladı ve aralarından birçoğu aynı stüdyoyle kaybolup gitmişti. Gene de kaybolanlar dahi arkada faydeli bir şey bırakmışlardı.

O devrede baleyi İngiliz küll

rürüne yerleştiren iki önemli olay vuku bulmuştu Sadler's Wells balesinin kraliyet Covent Garden'e daimi olarak yerleşmesi ve bu trupun Amerikaya ilk defa seyahat ettiği.

İngilterenin en başta gelen opera binasında yerleşmek ve New-York seyircisinin takdirine mashaar olduktan sonra - bilhassa Margot Fonteyn'in, «Uyuyan Gül» eserindeki başarısı ile - Sadler's Wells bale gurubu artık dünyada bir otorite olmuştu.

BEYNELMİLEL TESİRLER

İngiliz bale repertuarının temelini klasik eserlerin teşkil etmesi tabii idi, çünkü akademik ananeler her sanat kürünün temelini teşkil eder. Aynı şekilde klasik eserlerin, yeni kürleri kolay kabul etmeyen İngiliz seyircisi için de daha cazip geliyor du.

Modernizme doğru ilerlemenin ağır olacağı belli idi, ancak mi safir trupların temsilinde yaratıcı sanatçıların ortaya koydukları yenilikler seyircinin gözlerini açmaya yarıyordu.

Bugün tüm olarak bütün İngiliz seyircisini, dansın her şekli mi, iyi kalite olduğu müddetçe takdir etmektedir. Londra seyircisine bugün en modern bale tarzları karşısında dahi dünyanın en anlayışlı seyirci kitlesi nazarı ile bakılmaktadır.

Bale bugün popüler olmakla beraber, muhakkak ki yürütülmesi son derece masraflı olduğundan hükümet veya bazı hallerde hususi müesseselerin yardımına ihtiyaç göstermektedir. İngiltere de, hükümet her zaman muhtelif kanallarla yardım elini uzatmaktadır.

